

Raadsvoorstel

Onderwerp: NRIJ - Hoofdlijnenovereenkomst uittreding gemeente Rotterdam en nieuwe gemeenschappelijke regeling	Commissie: Samen wonen 9 november 2017	BBVnr: 1266835
Portefeuillehouder: Japenga, M.	Gemeenteraad: 23 november 2017	Raadsvoorstelnr.: 1266838
e-mailadres opsteller: m.rienks@bar-organisatie.nl		Openbaar

Geadviseerde beslissing raad

1. In te stemmen met de overeenkomst 'Hoofdlijnen overeenkomst uittreding Gemeente Rotterdam uit het Natuur- en Recreatieschap'.
2. Te constateren dat tijdig een financieringsovereenkomst met de Provincie Zuid-Holland en de gemeente Rotterdam is gesloten, daarmee voldaan is aan de voorwaarden in het raadsbesluit van 15 december 2016 en er geen reden is tot opheffing van de Gemeenschappelijke Regeling NRIJ of tot uittreding.
3. De gemeenschappelijke regeling Natuur- en recreatieschap (NRIJ) te wijzigen, zoals vastgesteld door het Algemeen bestuur van de NRIJ d.d. 7 juli 2017.
4. Het college toestemming te verlenen om als college deze regeling te wijzigen.
5. Het college op te dragen het NRIJ te verzoeken om voor 1 februari 2018 te komen tot een meerjarenvisie op het Schap, waarin het NRIJ aangeeft hoe zij een taakstelling van 20% kan behalen, hoe zij haar bedrijfsvoering optimaliseert en hoe zij de Landschapstafel betreft bij toekomstige besluitvorming.

Inleiding

Naar aanleiding van het voorgenomen besluit van de Provincie Zuid-Holland (PZH) en de gemeente Rotterdam om uit het Schap te treden heeft uw raad op 15 december 2016 (bijlage 3) het besluit genomen om het Schap op te heffen indien er geen financieringsovereenkomst met de Provincie en de gemeente Rotterdam tot stand komt. Beide overeenkomsten zijn binnen de gestelde termijn tot stand gekomen.

Op 9 december 2016 hebben PZH en het Schap een overeenkomst gesloten waarin nadere afspraken zijn gemaakt over de financiële bijdragen van de Provincie aan het Schap voor de periode 2018 tot en met 2025, alsook voor de periode erna.

Eind mei 2017 is op hoofdlijnen een overeenkomst gesloten tussen de gemeente Rotterdam en het Schap. In deze zogenoemde 'Hoofdlijnen Overeenkomst Uittreding Gemeente Rotterdam uit het Natuur- en Recreatieschap' worden afspraken gemaakt over onder andere de omvang van de financiële bijdrage van Rotterdam aan het Schap gedurende de periode van 2018-2025 (alsook een doorkijk voor de periode erna), de verantwoording daarvan, de mogelijkheid tot overdracht van het Zuidelijk Randpark en afspraken betreffende de milieuproblematiek.

De gemeenschappelijke regeling (GR) is naar aanleiding van de uittredingen van de Provincie en gemeente Rotterdam aangepast en gemoderniseerd.

PZH en de gemeente Rotterdam zullen per 1 januari 2018 uit het Natuur- en recreatieschap IJsselmonde (het Schap) treden. Door het tot stand komen van overeenkomsten met beide partijen is het besluit van 15 december 2016 om het Schap op te heffen niet meer aan de orde. Er is een bestuursovereenkomst (juni 2016) gesloten tussen de zes gemeenten op IJsselmonde om de Landschapstafel op te richten. Doel van de Landschapstafel is om te komen tot een organisatie voor zowel beheer als ontwikkeling en hierdoor de bestuurlijke drukte te minderen. Aan de NRIJ wordt gevraagd om in haar meerjaren visie op het Schap aan te geven hoe zij deze relatie vorm wil geven.

Beoogd effect

- Intergemeentelijke samenwerking in het kader van strategische (her) prioritering ten aanzien van ontwikkeling en beheer van recreatiegebieden.
- Borgen financiële middelen.
- Verdere doorontwikkeling van het NRIJ voor wat betreft organisatie, beheer en financiën in samenhang met de landschapstafel.

Relatie met beleidskaders

Bestuursovereenkomst / Uitvoeringsprogramma Landschapstafel IJsselmonde

Argumenten

1.1 De overeenkomst borgt de financiële bijdrage van de gemeente Rotterdam tot 2025

Uitgangspunt is dat de gemeente Rotterdam voor de periode 2018 –2025 jaarlijks ten behoeve van de realisatie van de doelstellingen van het Schap een bedrag ad € 854.372,80 als uittreedvergoeding beschikbaar stelt aan het Schap in de vorm van een jaarlijkse financiële bijdrage. Dit komt neer op een bedrag ter hoogte van 80% van de verplichte bijdrage die de gemeente Rotterdam op grond van de thans geldende gemeenschappelijke regeling betaalt.

Wat betreft de financiering vanaf 2025 heeft gemeente Rotterdam aangegeven actief te willen blijven participeren en te financieren.

1.2 De risico's wat betreft de milieuproblematiek blijven gelijk aan de huidige situatie

De gemeente Rotterdam en het Schap spreken af dat zij met betrekking tot de milieuproblematiek, de thans tussen betrokken partijen feitelijk bestaande onderlinge verhoudingen gedurende een periode van maximaal 30 jaren ongewijzigd zullen continueren, als waren zij nog gezamenlijk deelnemers aan het Schap.

De met gemeente Rotterdam overeengekomen milieuaansprakelijkheid is voor de Provincie aanleiding geweest haar aansprakelijkheid op dezelfde, voor de overgebleven vijf gemeenten gunstige, wijze te formuleren.

1.3 De deelnemende gemeenteraden binnen het Schap moeten hun toestemming geven op de uittreedvoorwaarden met Rotterdam

Het is een wettelijke verplichting dat, na instemming door het Algemeen Bestuur op 29 mei 2017, ook de deelnemende gemeenteraden en Provinciale Staten hun toestemming geven op de uittreedvoorwaarden. Deze toestemming kan uitsluitend worden onthouden wegens strijd met het recht of het algemeen belang (Wet gemeenschappelijke regelingen, artikel 1 lid 2).

In bijlage 1 is een notitie opgenomen met daarin een samenvatting van de Hoofdlijnenovereenkomst Uittreding gemeente Rotterdam.

3.1 De Gemeenschappelijke Regeling moet worden aangepast n.a.v. de uittredingen van de Provincie en Gemeente Rotterdam

Gelet op de uittreding van de Provincie Zuid- Holland en de gemeente Rotterdam dient de huidige gemeenschappelijke regeling per 1 januari 2018 te worden gewijzigd.

De gemeenschappelijke regeling (GR) is naar aanleiding van de uittredingen van de Provincie en gemeente Rotterdam aangepast en gemoderniseerd. De deelnemers moeten deze door het Algemeen Bestuur vastgestelde nieuwe GR accorderen.

Er is geen sprake van een nieuw getroffen gemeenschappelijke regeling maar een herziening van de tekst van de regeling.

In bijlage 2 zijn de belangrijkste wijzigingen samengevat.

4.1 Voor het wijzigen van de gemeenschappelijke regeling is toestemming van uw raad noodzakelijk

Op grond van artikel 1 Wet gemeenschappelijke regelingen (Wgr) is toestemming van de gemeenteraden van de deelnemers van het Schap nodig voor het wijzigen van een regeling. Toestemming van uw raden met de nieuwe gemeenschappelijke regeling betekent dan ook niets meer dan een formele bevestiging van de als gevolg van het uittreden van PZH en Rotterdam ontstane feitelijke en juridische werkelijkheid.

In de Wgr is in artikel 1 lid 2 bepaald dat deze toestemming slechts onthouden kan worden wegens strijd met het recht of het algemeen belang.

2.1 Door geen gevolg te geven aan het eerdere raadsbesluit om uit te treden blijft de gemeente Ridderkerk deelnemer van het NRIJ

Het besluit van 15 december 2016 was genomen om bij ongewenste ontwikkelingen tijdens het onderhandelingstraject met de Provincie en de gemeente Rotterdam de mogelijkheid te houden om uit te kunnen treden. Door de gesloten overeenkomsten met de provincie en de gemeente Rotterdam is dit niet meer aan de orde.

5.1 Het NRIJ wordt gevraagd om een meerjarenvisie op te stellen.

De uittredingen van de Rotterdam en de Provincie Zuid Holland betekenen een wezenlijke verandering voor de toekomst van het natuur- en recreatieschap. Met beide partijen zijn in de gesloten overeenkomsten voor de periode tot 2025 afspraken gemaakt over bijdragen die beide aan het NRIJ zullen blijven leveren.

De resterende vijf gemeenten zullen echter tot een gezamenlijke visie moeten komen over zaken als de toekomst van het Schap, de visie op de verschillende gebieden en de bedrijfsvoering. Gemeenteraden van de resterende gemeenten hebben expliciet om deze informatie gevraagd om tot een besluit over de voortzetting van deelname te kunnen komen.

5.2 Onderdeel van de visie moet zijn hoe het Schap aan gaat sluiten bij de Landschapstafel.

In de bestuursovereenkomst / Uitvoeringsprogramma Landschapstafel IJsselmonde (1 juni 2016) is opgenomen (artikel 2.1) dat de Landschapstafel als doel heeft om te komen tot afstemming van beleid, uitvoering en monitoring ten aanzien van de groen- en recreatiegebieden op IJsselmonde, met als doel de kwaliteit van het landschap in stand te houden c/q/ te verbeteren.

Afgesproken is (artikel 2.3) om in te zetten op afstemming van het beheer van de groen- en recreatiegebieden op IJsselmonde, het stellen van kaders voor het beheer en streven naar een verbetering van de efficiëntie in beheer in overleg met de terreinbeherende instanties.

Gelet op het laatste artikel is het logisch om het Schap nu aan te laten sluiten bij de Landschapstafel. Dit met als doel de bestuurlijke drukte te verminderen, terwijl de risico's gelijk blijven.

5.3 Het aflopen van de samenwerkingsovereenkomst met Staatsbosbeheer biedt een kans om de wijze van samenwerking opnieuw vorm te geven

Op 1 januari 2019 loopt de samenwerkingsovereenkomst met Staatsbosbeheer af. Dit betekent dat medio juni 2018 er met Staatsbosbeheer (of een andere partij) overeenstemming moet worden bereikt over een nieuwe samenwerkingsovereenkomst. De wijze van samenwerking zal grotendeels worden bepaald door de te ontwikkelen toekomstvisie en toekomstige bedrijfsvoering.

De beschikbare tijd om een visie op te stellen is dan ook gelimiteerd. Aan de NRIJ wordt dan ook gevraagd om voor 1 februari 2018 een toekomstvisie op te stellen. In de visie moeten de volgende punten terug komen:

- Toekomstvisie en aanpassing bedrijfsvoering
Specifiek wordt gevraagd om in beeld te brengen hoe de Landschapstafel bij toekomstig beleid en de uitvoering daarvan betrokken wordt.
- Taakstelling van 20%.
Deze taakstelling wordt opgelegd om de dalende bijdragen van de provincie en de gemeente Rotterdam op te vangen. De daling zal gevonden moeten worden binnen de begroting van het NRIJ. Uit het onderzoek in het onderhandelingstraject is gebleken dat er in de begroting mogelijkheden zijn voor besparingen op de organisatiekosten en de uitvoering.

Het resultaat van dit proces moet een completer inzicht in de NRIJ bieden. Op basis hiervan kunnen de vijf gemeenten besluiten over hoe zij de toekomstige deelname aan het NRIJ vorm willen geven.

Overleg gevoerd met

De verschillende accounthouders binnen de BAR-organisatie voor het NRIJ. Juridisch advies is gevraagd aan Kokx de Voogd en intern binnen de BAR-organisatie.

Kanttekeningen

1.1 De omvang van de financiële bijdrage na 2025 is niet vastgelegd

Voor wat betreft de periode na 2025 houdt de gemeente Rotterdam uit hoofde van haar publieke taak, financiële middelen beschikbaar ten behoeve van regionale, buitenstedelijke groengebieden, waaronder de gebieden in eigendom en beheer van het Schap. Op basis van door de gemeente Rotterdam en het Schap in gezamenlijk overleg te maken afspraken (nog nader uit te werken) kan het Schap ook in de periode na 2025 bij de gemeente Rotterdam aanspraak maken op deze financiële middelen.

1.2 De overeenkomst is slechts op hoofdlijnen vastgelegd

Op een aantal punten moet de overeenkomst nog verder uitgewerkt worden. Dit is bijvoorbeeld nodig voor een eventuele eigendomsoverdracht van het Zuidelijk Randpark aan de gemeente Rotterdam. Ook moeten de indicatoren voor de vaststelling van de hoogte en bijdragen van de gemeente Rotterdam uitgewerkt worden.

1.3 De financiële bijdrage van Rotterdam dient elk jaar te worden aangevraagd

Het Schap dient ter verkrijging van de financiële bijdrage jaarlijks een aanvraag in te dienen bij de gemeente Rotterdam, welke aanvraag voor 1 december door de gemeente Rotterdam wordt gehonoreerd.

2.1 In de nieuwe GR kan een verordening van de GR in de plaats gesteld worden van een plaatselijke verordening. Dit is een algemene verandering in de wetgeving.

Op grond van artikel 30 derde lid van de Wet gemeenschappelijke regelingen en artikel 27 van de Gemeenschappelijke Regeling kan een verordening van een Gemeenschappelijke Regeling in de plaats gesteld worden van verordeningen van de deelnemende gemeenten. Dit laatste betekent dat de verordeningen van de deelnemende gemeenten ophouden te gelden.

In de geldende GR (in werking getreden op 24 december 2015) is overigens een soortgelijk artikel opgenomen. In dit artikel was echter ook opgenomen dat de verordening in de plaats kon komen van de provinciale verordening.

In de regel zal dit voornamelijk betrekking hebben op de bevoegdheid van het Natuur- en Recreatieschap om een zogenaamde algemene verordening vast te stellen die gedeeltelijk in de plaats komt van de algemene plaatselijke verordening, dan wel vergelijkbare verordeningen van de deelnemende gemeenten. Het zijn dan doorgaans verordeningen die ook algemeen verbindende voorschriften zijn die burgers direct binden.

5.1 Wachten op visievorming en de wijze waarop de bedrijfsvoering wordt ingericht heeft financiële gevolgen.

Staatsbosbeheer kan het begrotingstekort dat ontstaat door de lagere bijdrage van Rotterdam per 1 januari 2018 opvangen, maar de wezenlijke bezuinigingen zijn wel onderdeel van de nieuwe visie. Een later besluit over de visie betekent dat de besparingen pas later ingaan.

Uitvoering/vervolgstappen

Bij een positief besluit op beslispunten 1, 2, 3 en 4 zal het NRIJ geïnformeerd worden.

Bij een positief besluit op beslispunt 5 zal het college de NRIJ verzoeken om te komen tot een nieuwe meerjareavisie.

Evaluatie/monitoring

Het AB lid en DB lid van de gemeente Ridderkerk binnen het Schap zullen er op toe zien dat de opdracht om te komen tot een toekomstvisie op 1 februari 2018 gereed is.

Financiën

Zie kanttekening 1.1 en 5.1

Juridische zaken

Goedkeuring raad

Het is een wettelijke verplichting dat, na instemming door het AB van het NRIJ, ook de deelnemende gemeenteraden en Provinciale Staten hun toestemming geven op de aangepaste Gemeenschappelijke Regeling en op de uittreedvoorwaarden van het Schap aan de gemeente Rotterdam.

Deze toestemming kan uitsluitend worden onthouden wegens strijd met het recht of het algemeen belang (Wet gemeenschappelijke regelingen, artikel 1 lid 2). Onze interne juristen hebben geen strijdigheden met het recht of het algemeen belang geconstateerd.

Aansprakelijkheid milieu

De risico's ten aanzien van de milieuproblematiek blijven gelijk aan de huidige situatie, als ware de gemeente Rotterdam en de Provincie nog deelnemers aan het Schap .

Geen gevolg geven aan raadsbesluit 15 december 2016

In het raadsbesluit van 15 december 2016 (beslispunt 3) heeft uw raad besloten om, met ingang van 1 januari 2018, tot uittreden uit het Schap over te gaan, indien en voor zover geen sprake is van opheffing.

Duurzaamheid

Niet van toepassing.

Communicatie/participatie na besluitvorming

Het NRIJ zal op de hoogte worden gebracht van het raadsbesluit.

Burgemeester en wethouders van Ridderkerk,

de secretaris,

de burgemeester,

dhr. H.W.J. Klaucke

mw. A. Attema

Bijlagen/ter inzage liggende stukken

- Bijlage 1: Samenvatting Hoofdlijnenovereenkomst Uittreding gemeente Rotterdam
- Bijlage 2: Samenvatting wijzigingen nieuwe Gemeenschappelijke Regeling NRIJ
- Bijlage 3: Raadsbesluit 15 december 2016
- Bijlage 4: Hoofdlijnenovereenkomst Uittreding gemeente Rotterdam
- Bijlage 5: Nieuwe Gemeenschappelijke Regeling
- Bijlage 6: Nieuwe Gemeenschappelijke Regeling – artikelsgewijze toelichting
- Bijlage 7: Raadsbesluit
- Bijlage 8: Brief college aan NRIJ